



Министерски съвет

Портал за обществени консултации

([www.strategy.bg](http://www.strategy.bg))

**Проект на Наредба за условията и реда за изплащане на допълнително месечно възнаграждение на военнослужещите и цивилните служители от МО, СПМО и БА за владеене на чужди езици**

[линк към консултацията](#)

### Информация

**Откриване / Приключване:** 13.09.2024 г. - 13.10.2024 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #10547-K

**Област на политика:** Архив - Външна политика, сигурност и отбрана

**Тип консултация:** Акт на министър

**Вносител:** Министерство на отбраната

**Тип носител:** Национално

---

Проектът на наредбата позволява получаване на допълнително възнаграждение за владеене на чужди езици от всички служители, владеещи езика на необходимото ниво, независимо от структурата, в която са назначени.

Проектът се публикува за срок от 30 дни.

### Отговорна институция

#### Отговорна институция

**Министерство на отбраната**

Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3

Електронна поща: [cao@mod.bg](mailto:cao@mod.bg)

### Полезни връзки

## Документи

### Пакет основни документи:

[НАРЕДБА езици - 19082024.docx - вер. 1.0 | 13.09.2024](#)

[МОТИВИ към наредбата за езиците.docx - вер. 1.0 | 13.09.2024](#)

---

### Консултационен документ:

---

### Справка становища:

---

## Коментари

**Автор:** Иво Борисов (12.10.2024 22:52)

Няма смисъл

Няма смисъл от коментари! Всичко е решено предварително и нищо не се взема под внимание. Просто закона ги задължава да мине на обществено обсъждане. И тук отговорите на коментарите ще бъдат еднотипни (толкова им е капацитета). Пълно падение!

**Автор:** Ивайло Христов (12.10.2024 17:19)

задължително включване на изискване за владееене на чужд език в длъжностните характеристики

1. Задължително следва да се въведе изискване за владееене на чужд език в длъжностните характеристики. Недопустимо е да съществуват длъжности без изискване за владееене на чужд език. Изключително важно е да се въведе изискване за владееене на английски език (2-2-2-2) за команден състав от всички степени и за служителите от щабове на тактическо оперативно и стратегическо ниво (цивилни служители и военнослужещи). А там където е необходимо, с оглед спецификата на длъжността да се въведе изискване и за друг чужд език (различен от английски).

2. Не мислите ли, че след приемането на еврото, предлаганите допълнителни възнаграждения за владееене на чужд език (т.е. без актуализацията им) ще са пренебрежително малки и дори смехи (10, 15 и 20 евро)???

3. Наредбата следва да регламентира и валидността на издадените удостоверения. В мотивите към промяната на Наредбата се коментира концепция за "актуалност" и валидност", но кой документ всъщност регламентира тези две понятия. Към допълнителни разпоредби трябва да се да се добави текст регламентиращ понятията: "актуалност", "валидност", както и "срок на валидността".

**Автор:** DOBROMIR DAMAKOV (12.10.2024 12:12)

Актуализация, валидност, приложение.

#### **Предложение за промяна на чл.1:**

**Чл. 1.** Тази наредба регламентира условията и реда за изплащане на допълнителното възнаграждение за владееене на чужди езици.

#### **Предложение за промяна на чл.2:**

**Чл. 2.** Допълнителното месечно възнаграждение за владееене на чужд език е с **постоянен** характер.

**Чл. 3.** Наредбата се прилага за:

1. **Всички** военнослужещите от Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, в т.ч. и на военнослужещите, взети в разпореждане по специални щатове на министъра на отбраната;
2. **Всички** цивилните служители, работещи по трудово правоотношение в Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и в Българската армия;

#### **Предложение за промяна на чл.4:**

**Чл. 4.** На военнослужещите и цивилните служители се изплаща допълнително месечно възнаграждение за владееене на чужд език, както следва:

1. при ниво на владееене на съответния език 1111, както и между 1111 и 2222 съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 – в размер на **20 (двадесет) процента** от минималната работна заплата в годината на получаване
2. при ниво на владееене на съответния език 2222, както и между 2222 и 3333 съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 – в размер на **50 (петдесет) процента** от минималната работна заплата в годината на получаване;
3. при ниво на владееене на съответния език 3333, както и между 3333 и 4444 съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 – в размер на **70 (седемдесет) процента** от минималната работна заплата в годината на получаване;
4. при ниво на владееене на съответния език 4444 съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 – в размер на **100 (сто) процента** от

минималната работна заплата в годината на получаване.

#### **Предложение за промяна на чл.7:**

Към Чл. 7 да се добави следния текст:

Валидността, на удостоверение за владение на чужд език, съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 600, да се счита за неограничена, считано от дата на издаване на изпитния протокол.

#### **Предложение за промяна на чл.8:**

**Чл. 8.** Допълнителното възнаграждение по чл. 4 и чл. 5 не се изплаща за времето на отклонение от военна служба

**Автор:** Ангел Александров (11.10.2024 10:56)

То бива да те мързи , ама това е извън пътя :-(

Гледам справката от обсъждането на правилника и се хващам за главата.....

Явно за чиновника дето е писал отговора по коментарите, Хегел с неговото "теза-антитеза-синтеза" е путинистко суеверие и за да не го обвинят в "престъпмисъл" е копирал цели пасажии от мотивите (теза) като отговор на коментар (антитеза).

Да си беше написал "Като говориш с мене ще мълчиш!", че да знаем че поне е вложил душа.

Само че.....Изниква въпроса имало ли е въобще обществено обсъждане при това положение и спазен ли е наистина закона за нормативните актове?!?!?

предлагам: Да се забрани на изготвящите "отговорите - синтеза на мисълта" да прекопират от мотивите на документи за обсъждане. Знаем , че да се мисли е тежко , но несгодите на службата трябва да се посрещат твърдо както пише в УВСРБ! За първа категория труд, поне толква все ще се понапрегнат. Пък каквото излезе.....

**Автор:** Васил Василев (09.10.2024 13:53)

Закон за въвеждане на еврото в Република България

С обнародването на Закона за въвеждане на еврото в Република България (ДВ, бр. 70/20.08.2024 г.) се регламентираха правилата, според които ще се превалутират възнагражденията за положен труд след въвеждане на еврото в Република България - чл. 45. В тази връзка, целесъобразно е проектът на Наредба да се синхронизира със Закона за въвеждане на еврото (по подобие на ПЗР в ЗВЕРБ).

**Автор:** Иво Борисов (04.10.2024 22:02)

Безмислици

Защо ги публикувате за обществено обсъждане тези проекти, след като си правите каквото сте си решили и не се съобразявате с общественото мнение (както с

ППЗОВС). Абсолютно отбиване на номера.

**Автор:** Ивайло Христов (26.09.2024 18:02)

Въвеждане на валидност на удостоверението за владееене на чужд език

Относно валидността на документа за владееене на чужд език и съпоставянето в погорен коментар със свидетелство за управление на МПС (СУМПС). Донякъде е така, но:

- всяко СУМПС има валидност: за категория С е 5 г., за категория Б - 10 г.;
- след като Ви изтече валидността обаче, следва да представите документ за психическа пригодност и медицинско, и чак тогава Ви се издава нов документ СУМПС, с нова валидност;
- в някои случаи, при осъществен контрол от контролните органи (КАТ) може да се стигне и до проверовъчен изпит.

Всичко това означава, че на практика не Ви е гарантирано вечно притежание на валидно СУМПС.

Да се върнем на темата за удостоверенията за владееене на чужд език. Накратко: задължително въвеждане на срок на валидност на документа за владееене на чужд език (за страната, за мисии/операции и длъжности зад граница) и същевременно драстично увеличаване на възнаграждението за владееене на чужд език.

В допълнение изготвяне на процедура за продължаване на валидността на удостоверенията, без минаване на пълен изпит за тези които желаят да продължат валидността на удостоверенията си за страната и за мисии/операции, и пълен изпит за тези, които желаят да притежават удостоверение , необходимо им за кандидатстване за длъжности зад граница.

**Автор:** Ангел Александров (25.09.2024 12:57)

това сериозно ли е?!?!?

Защо въобще е необходимо да се изготвя наредба за неща които могат да се регулират със заповед както е досега?!

Догадка- за да се имитира дейност и за да става още по-трудно изменението? Че то шега работа ли е - наредба да изменяш? Пак работни групи, пак консултации, съгласуване, обсъждане, обществено обсъждане.....една назад -една напред, обмяна на документи също, шредера жужи а стажа си лети ли лети.....Чиновническа нирвана.....

Само , че дали хората от горното стъпало на стълбата знаят, че випускниците на училищата не искат да изкарват станаг за да не ги пращат по декларираниите поделения?!?

Или знаят и затова са изменени длъжностните характеристики и даде и там сега не е задължително офицера да владее английски??!

Типично по нашенски - като не можем да скочим летвата, сваляме летвата. Като не можем да вземем изпит по ФП- игнорираме изпита по физическо. Като не можем да накараме офицерите да се оправят по карта и да научат топографията - ще ги изпитваме на схеми за академията, все едно действието е в степта до Сталинград(иделано гладко, идеално бяло та и белия А4 да замества картата) УРАААААААА!!!!!!

Ей от такива измислици премислици сме на тоя хал на който сме.

Второ: размера на възнаграждението.....20, 30, 40:-) Ами то само като го прочете това някой външен и ще си каже - тая институция ако го е докарала с тия пари да си стимулира хората.....живи умрели са!

И тая година приема за курсанти беше фиаско, ама като почне рекламата за догодина - да обикалят езикови гимназии, математически, НГДЕК , Американски колеж - да им обясняват че те със сигурност ще са напред с парите , че нали станага им е в кърпа вързан.

Естествено, че всеки език трябва да се плаща. Но не само на разузнавачите а на всички.

Предлагам:

1.Пускайте тая проекто наредба на шредера. Всичко смислено и градивно може да се осъществи и с нормална заповед на министъра.

2. Възнаграждението да се измени: за второ ниво 200, за трето 300, за четвърто -400 лева. Другото е несериозно. Ставаме скъпи на триците, евтини на брашното.... Три страйкъра, техника, оръжие и т.н подготовката на взвода - ЗА МИЛИОНИ. ВСИЧКО ИДЕАЛНО- само че взводния не знае или не ще и да научи английски за да не го занимават с допълнителна работа. Ами честито.....Щото ни се свидят 200-300 лева.....Разбирам че трябва да сме верни на традициите, но все пак :-))))

3. Възнагражденията да са за всички езици и за всички военнослужещи, не само за разузнавачите. Така ще е справедливо.

**Автор:** Stoiuy Stoev (25.09.2024 10:09)

Кога ще има ДМС за дългогодишно поддържане на отлична физическата и стрелкова подготовка?

Кога ще има допълнително възнаграждение на военнослужещите за поддържане на отлична физическа форма (от 300 до 400 точки) и отлична стрелкова подготовка??? И кога покритите и непокрити нормативи от тези изпити ще се вземат насериозно? За съжаление тотално се изврати представата за военната служба а тя далеч не е само четири двойки/тройки по английски, длъжности в някое западно щабче и документален оборот (тъй наречото връзване на тенекийка). Военнта служба изисква от всеки военнослужещ преди всичко да е в състояние продължително време да воюва на терен с оръжие в ръка. В противен случай трябва да се сменят учебните

програми на военнообразователната система с цел тя да произвежда перфектни военни администратори с лингвистична и юридическа насоченост а не да се бият с противник.

Think about it!

**Автор:** Иво Борисов (24.09.2024 21:34)

Валидност и актуалност

Иво\_69, валидността и актуалността са две коренно различни понятия. Съвсем нормално е валидността на който и да било издаден сертификат, удостоверение, свидетелство и т. н. за допълнителна квалификация или за повишаване на квалификацията да са безсрочни. Нима след като придобие човек свидетелство за управление на моторно превозно средство, след като мине определен период от време се явява на проверовъчен изпит? Дори и никога да не управлява МПС, не е нужно да се явява на проверовъчен изпит. За целта има опреснителни курсове за тези, които се чувстват не уверени или смятат, че има някакви пропуски. Така е и с сертификатите за владеене на чужд език. Има курсове за поддържане и развитие на определено ниво. Всички удостоверения за преминати курсове се издават след преминаване на определен изпит и същите са безсрочни, езиковите курсове не трябва да са изключение. По тази логика може да искате и издадените удостоверения за преминат стратегически курс да бъдат с определена валидност.

Предлагам сега действащите разпоредби за валидност на сертификатите за владеене на чужд език да се запазят.

**Автор:** Ивайло Христов (24.09.2024 16:18)

Валидност на документа за владеене на чужд език и актуализиране на ежемесечното възнаграждение за

### **1. Въвеждане на срок на валидност за издадените удостоверения за владеене на чужд език и за страната.**

Наредбата третира изплащане на месечно възнаграждение за владеене на чужд език. В същото време не е нормално за страната да няма изискване за срок на валидност. Така се допуска да се изплащат месечни възнаграждения на служители, притежаващ удостоверение издадено преди повече от 10 години, но в същото време да липсва механизъм за проверка фактическото владеене на чуждия език от съответния служител. Би следвало да се въведе проверочен изпит на компютър по уменията „Четене“ и „Слушане“ и въз основа на получения резултат да се презавери удостоверението, да се отнеме същото или да се издаде удостоверение за по-ниско ниво. За служителите, които са дългосрочно командирани в чужбина валидността на удостоверението да се счита до 6 месеца след изтичане срока на командировката им, за да могат да имат време да преминат посочения проверовъчен изпит, след завръщането си в страната. За служители, които желаят да кандидатстват за длъжности в чужбина или да участват в мисия да се полага цялостен изпит и по

четирите умения.

Ползи за МО:

- Ще се повиши желанието за поддържане на съответния чужд език;
- Заплащането на месечното възнаграждение за владееене на чужд език ще се обвърже с реалното (фактическо) владееене на езика.

Предложение: Въвеждане на валидност за удостоверенията за владееене на чужд език и за страната

## **2. Актуализиране на ежемесечното възнаграждение за владееене на чужд език**

Посоченото месечно възнаграждение за владееене на чужд език остава непроменено от над 10 г. и на практика е неадекватно. При отчитане на цялостното процентно увеличение на заплатите на служителите в МО, СПМО и БА през последните 10 г. би трябвало да се увеличи и финансовото изражение за владееене на чужд език. Липсата на актуализация на тези възнаграждения могат да доведат до нежелание за поддържане ниво на владенен на чужд език.

Предложение: Месечното възнаграждение за владееене на чужд език да бъде увеличено на не по-малко от: за 2-2-2-2 = 80 лв.; за 3-3-3-3 = 100 лв.; за 4-4-4-4 = 120 лв.

**Автор:** Елица Кирова (17.09.2024 16:22)

Предложение

Предложеният текст в чл. 8 да стане ал. 1.

Да се създаде ал. 2 със следното съдържание: "Изплащането на допълнителното възнаграждение по чл. 4 и 5 се прекратява при отпадане на основанието за получаването му, считано от датата на изпитния протокол, вписана в удостоверението за владееене на чужд език."

Мотиви: В проекта на наредба не е предвиден ред за прекратяване на изплащане на допълнително възнаграждение за владееене на чужди езици. Например военнослужещ притежава удостоверение за ниво на владееене на съответния език 2222. При последващо явяване на изпит получи удостоверение за ниво на владееене на език 2221, то следва да му бъде прекратено изплащането на допълнително възнаграждение със заповед на командира на военното формирование, в което се води на отчет и доволствие.

Не е възможно наредбата да влезе в сила от 1.10.2024 г., а проектът на наредбата да е на обществени консултации до 13.10.2024 г.

**Автор:** Иво Борисов (14.09.2024 12:04)

Размер на допълнителното месечно възнаграждение

Предлагам възнагражденията за притежаване на удостоверение за владеење на чужд език да бъдат съответно 0,20 лв. за 2-2-2-2, 0,30 лв. за 3-3-3-3 и 0,40 лв. за 4-4-4-4. Така ще се реализират икономии в бюджета за МО. С тези икономии могат да бъдат закупени подводници например.

**Автор:** Елисавета Новакова (14.09.2024 11:22)

Чл. 4. Размер

Ама какви са тези 20, 30 и 40 лева на месец допълнително... За една дъвка или близалка на ден?! Или за допълнителната работа, която създават от отдел статистиката за описание на езиковите познания на работещите...

Бонусът да се обвърже с минималната заплата и да е процент от нея. Реалистично би било бонусът да е една минимална заплата за владеење на език на ниво 4444, за втори език - плус допълнително половин минимална заплата итн, стига да се използва по предназначение.

Ако Ви се струва много, нека да е поне процент от минималната заплата съответно 20%, 30%, 40%. Екстра бонус може да се обвърже и с дейности, при които езикът се използва съответно 20%, 30%, 40% от работното време.

Няма бонус за владеење на език на ниво 1111. Моля да допълните и бонус за тях, поне десетак...

**Автор:** Елисавета Новакова (14.09.2024 11:08)

Чл. 1.

чужди езици – английски, френски, руски, румънски, турски, гръцки, сръбски И **МАКЕДОНСКИ.**

Да се добави и МАКЕДОНСКИ език, за да не дискриминираме съседката НИ.

**Автор:** Елисавета Новакова (13.09.2024 15:27)

Чл. 9. (2)

"(2) Допълнителното възнаграждение за владеење на чужд език съгласно стандартизационно споразумение на НАТО STANAG 6001 се изплаща считано от датата на изпитния протокол, вписана в удостоверението за владеење на чужд език," **НО НЕ ПО-РАНО ОТ 16 октомври 1995 г. (влизане на България в НАТО),** "а за новоназначените или преназначените военнослужещи и цивилни служители,

отговарящи на условията за получаване, от датата на назначаването им."

**Автор:** Елисавета Новакова (13.09.2024 15:15)

сърбохърватски - сръбски или хърватски или босненски език

"Наименованието сърбохърватски език има няколко варианта: хърватскосръбски език, хърватски или сръбски език, сръбски или хърватски език, а съгласно последната конституция на СФРЮ, хърватите наричат официално езика си хърватски език. Според наложеното през периода 1945–1991 г. мнение, сърбохърватският език е разделен на два основни варианта: източен (сръбски) и западен (хърватски), както и на т.нар. южен подвариант (босненски)." - от Уикипедия

Относно **Заключителни разпоредби** - "Издадените удостоверения за владееене на сърбохърватски език, да се приемат за валидни удостоверения за владееене на сръбски език."

Който има удостоверение за сърбохърватски език, моля да се яви на изпит на сръбски език за ново удостоверение.

....

Може ли скоро да очакваме подобни твърдения и за други езици...

**Автор:** Елисавета Новакова (13.09.2024 15:06)

И още, и още ...

Моля да предвидите и допълнително месечно възнаграждение на военнослужещите и цивилните служители от МО, СППМО и БА, които могат например да боравят с нож и вилица, могат да вдяват игла без очила, могат да правят челна стойка, могат да изминат 100 метра с лъжица с яйце в ръка и или са придобили други подобни умения, които са важни за разкодирване и развързване на чуждите езици.

А знаете ли, че ... много интересни "игри на уменията" се разиграват в Африка и Азия от дарителските организации и само тоз, който е успешен, печели един килограм

ориз, една бутилка олио, два банана итн For me, for me, formidable ... Впечатляваща веселба пада особено сред организаторите.

## История

**Начало на обществената консултация - 13.09.2024**

**Приключване на консултацията - 13.10.2024**

**Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.